

WIELOLETNI PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI na lata 2015-2018

Spis treści

Diagnoza współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi.....	2
Preambuła	6
Rozdział I. Postanowienia ogólne.....	6
Rozdział II. Zasady współpracy.....	7
Rozdział III. Zakres przedmiotowy współpracy	7
Rozdział IV. Cele Programu	8
Rozdział V. Zadania priorytetowe wraz z harmonogramem ich realizacji.....	8
Rozdział VI. Formy współpracy	12
Rozdział VII. Zawieranie partnerstw	13
Rozdział VIII. Wsparcie promocyjne dla przedsięwzięć.....	13
Rozdział IX. Korzystanie z zasobu lokalowego Gminy Miejskiej Kraków	13
Rozdział X. Zlecenie realizacji zadania publicznego w trybie konkursowym	14
Rozdział XI. Zlecenie realizacji zadania publicznego w trybie pozakonkursowym	14
Rozdział XII. Zlecenie realizacji zadania publicznego na wniosek organizacji.....	15
Rozdział XIII. Roczny program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi	15
Rozdział XIV. Tryb tworzenia i konsultacji wieloletniego i rocznego programu współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi	15
Rozdział XV. Nakłady finansowe i źródła finansowania Programu	16
Rozdział XVI. Sposób realizacji Programu	16
Rozdział XVII. Ewaluacja i monitoring Programu.....	16
Załącznik do Programu STANDARDY REALIZACJI USŁUG PUBLICZNYCH PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W GMINIE MIEJSKIEJ KRAKÓW	17

Diagnoza współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi

WSTĘP

Różnorodna i wielowymiarowa działalność społeczna oparta na inwencji tysięcy obywateli jest trudna do skategoryzowania. Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, które odnoszą się do podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON, nie da się zdiagnozować rzeczywistego funkcjonowania i kondycji organizacji pozarządowych. Zestawiając dane pozyskiwane na przestrzeni lat można podjąć próbę określenia podstawowych tendencji rozwoju NGOs. W diagnozie funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz ich wzajemnych relacji z samorządem konieczne jest zatem odwołanie się także do badań jakościowych, które mogą być obarczone błędem doboru próby i interpretacji wyników.

Diagnoza zawarta w tej części dokumentu opiera się na danych Urzędu Statystycznego w Krakowie (opracowanych na podstawie REGON – stan za 2013 i na koniec lipca 2014 oraz opracowanych na podstawie Krajowego Rejestru Sądowego - stan z dnia 31 grudnia 2013), wynikach badań zleconych przez Urząd Miasta Krakowa (Lokalne problemy i możliwości ich rozwiązywania z perspektywy krakowskich organizacji pozarządowych, Kraków 2014), wynikach badań zleconych przez Fundację Biuro Inicjatyw Społecznych (Raport z ewaluacji Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2012-2014), wynikach badań Małopolskiego Obserwatorium Polityki Społecznej (Potencjał małopolskich organizacji pozarządowych, cz. I i cz. II, Kraków 2010), wynikach badań Stowarzyszenia Klon/Jawor (Polacy o III sektorze, oprac. M. Gumkowska, Warszawa 2011, Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badań 2010, oprac. Herbst J., Przewłocka J., Warszawa 2011), wynikach badań Rady Monitoringu Społecznego (Diagnoza społeczna 2012. Warunki i jakość życia Polaków, J. Czapiński, T. Panek [red.], Warszawa 2012), opracowań i wynikach badań Instytutu Spraw Publicznych oraz wybranej literaturze przedmiotu.

PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH ZAREJESTROWANYCH W GMINIE MIEJSKIEJ KRAKÓW

W lipcu 2014 r. liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych w mieście Krakowie wyniosła 3643, mniej niż w roku 2011 (3762 zarejestrowane podmioty). Większość stanowią stowarzyszenia – 68% (2469), następnie fundacje – 30,5% (1117) oraz inne organizacje społeczne – 1,5 % (57). W 2013 roku było w Krakowie 244 podmiotów posiadających status organizacji pożytku publicznego, o 10 więcej niż w roku 2011. Zasięg działalności organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Krakowie najczęściej wykracza poza obszar gminy miejskiej, większość z nich działa w skali kraju lub w skali województwa. Swoją aktywność do terenu gminy lub powiatu ogranicza 35% krakowskich organizacji pozarządowych. Najczęściej deklarowanymi obszarami działalności prowadzonej przez NGOs, które są zarejestrowane w Krakowie, są: kultura, edukacja, sport i rekreacja. Dużym zainteresowaniem cieszą się też działalność charytatywna i pomoc społeczna. Najrzadziej NGOs podejmują działalność w obszarze prawa i jego ochrony oraz w obszarze rozwoju gospodarczego.

W Krakowie obserwuje się systematyczny proces „krzepnięcia struktury wiekowej sektora” polegający na relatywnym powiększaniu się udziału w całej jego populacji organizacji starszych, funkcjonujących co najmniej pięć lat. Rośnie także stabilność finansowo-organizacyjna NGOs. Wprawdzie, w niespełna 2% organizacji pozarządowych wszyscy członkowie otrzymują wynagrodzenie za cały czas, jaki angażują w pracę na ich rzecz, ale znacząca większość pracowników etatowych zatrudniona jest dłużej niż 5 lat.

Ponad 90% krakowskich organizacji pozarządowych korzysta z profesjonalnej obsługi księgowej. Większość organizacji nie ma problemu z terminowym regulowaniem podjętych zobowiązań. Podstawowymi źródłami utrzymania organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Krakowie są źródła prywatne (składki członkowskie, darowizny, sponsoring), fundusze europejskie (granty i dotacje), administracja rządowa i samorządowa (dotacje). Własną działalność gospodarczą w województwie małopolskim prowadzi jedynie 16% organizacji. Są to przede wszystkim podmioty o zasięgu ponadlokalnym z siedzibą w Krakowie.

Wolontariat jest podstawą funkcjonowania polskich organizacji pozarządowych, także tych zarejestrowanych w Krakowie. Ich działalność opiera się przede wszystkim na pracy wolontariuszy wewnętrznych (nieodpłatny czas poświęcony na rzecz organizacji przez jej członków). Coraz bardziej popularną formą zaangażowania społecznego w ramach organizacji pozarządowych staje się wolontariat zewnętrzny, czyli nieodpłatna praca na rzecz organizacji wykonywana przez osoby, które nie są w nich formalnie zrzeszone. W 2011 roku wolontariusze zewnętrzni działali w prawie połowie organizacji pozarządowych, najczęściej zajmujących się problematyką pomocy społecznej i usług socjalnych. Oznacza to jednak, że nadal co druga organizacja pozarządowa nie chce angażować w swoją działalność osób spoza niej albo też nie umie lub nie jest w stanie zachęcić i zmobilizować wolontariuszy zewnętrznych. O niskim poziomie gotowości bezinteresownego zaangażowania się Polaków w działania organizacji pozarządowych może świadczyć fakt, że organizacje wskazują go niezmiennie jako jeden z „najbardziej odczuwalnych problemów” w ich działalności.

WSPÓLPRACA GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Udział organizacji pozarządowych w programowaniu, wdrażaniu, monitorowaniu i ocenie polityk publicznych w Polsce wyraźnie rośnie na przestrzeni ostatnich lat. Jest to, między innymi, wynik przyjmowanych przez agendy rządowe długoterminowych narodowych strategii rozwoju kraju, nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z 2010 roku oraz profesjonalizacji organizacji pozarządowych w zakresie relacji z administracją publiczną. Sektor publiczny jest najbardziej znaczący partnerem organizacji pozarządowych. Częściej wzajemne kontakty podejmowane są na poziomie lokalnym, gminnym i powiatowym, rzadziej partnerami organizacji pozarządowych stają się urzędy marszałkowskie, natomiast z administracją rządową regularne kontakty ma zaledwie kilka procent podmiotów należących do trzeciego sektora. Wśród najczęściej spotykanych form pozafinansowej współpracy między administracją samorządową a organizacjami pozarządowymi wymienić można: uzgadnianie i prowadzenie wspólnych przedsięwzięć, wymianę informacji oraz patronat udzielany działaniom organizacji.

Około 50% organizacji pozarządowych, które uczestniczyły w badaniach zleconych w 2014 roku przez Urząd Miasta Krakowa oraz Fundację Biuro Inicjatyw Społecznych, zadeklarowało, że współpracuje lub współpracowało z Gminą Miejską Kraków. Znacząca większość organizacji pozarządowych, które decydują się na współpracę z GMK, angażuje się w nią długoterminowo, w więcej niż w jednym obszarów działania oraz pozytywnie ocenia wzajemne relacje. Najczęściej wymienianym powodem podejmowania współpracy jest pomoc finansowa. Ponad 40% organizacji pozarządowych pozytywnie ocenia możliwości skutecznej współpracy z GMK. Najczęściej i najrzadziej wskazywane dziedziny współpracy pokrywają się z deklarowanymi obszarami działalności krakowskich NGO (najczęściej: kultura oraz sport i rekreacja; najrzadziej: rozwój gospodarczy). Wśród innych obszarów współpracy wymieniano aktywności związane z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego, zagospodarowaniem przestrzennym i architekturą oraz z promocją miasta. Stosunkowo rzadko współpraca NGOs z GMK ma charakter jednorazowy i/lub nie trwa dłużej niż jeden rok.

Najważniejsze przyczyny braku potrzeby bądź niechęci organizacji pozarządowych do wspólnego działania z GMK są zbieżne z problemami, z jakimi zmagają się trzeci sektor w obszarze wzajemnych relacji z administracją publiczną zarówno na poziomie województwa, jak i na szczeblu centralnym. Pierwszą przyczyną jest obawa o tzw. przeregulowanie modelu współpracy międzysektorowej. Obie strony inaczej rozumieją standaryzację wzajemnych relacji i mają wobec niej różne oczekiwania. Dla administracji samorządowej oznacza ona przede wszystkim ujednoczenie procedur za pomocą regulacji prawnych, a dla przedstawicieli trzeciego sektora jest to proces oddolnego uzgadniania i wypracowywania kodeksów współpracy. Organizacje pozarządowe zwracają przy tym uwagę na dewaluację prawa, która następuje w wyniku częstych nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego. Drugą przyczyną, jest obawa przed tzw. ekonomizacją trzeciego sektora, która oznacza sytuację, w której współpraca z miastem jest dla organizacji pozarządowych koniecznością, a nie możliwością. Czyli wtedy, gdy organizacje pozarządowe poszukują nawiązywania współpracy z władzami miasta po to, aby uzyskać dostęp do funduszy publicznych nie mając własnych zasobów ekonomicznych. Zjawisko to nie sprzyja zachowaniu partnerskich relacji. Jednocześnie organizacje pozarządowe coraz lepiej radzą sobie z aplikowaniem i pozyskiwaniem funduszy. W 2010 roku o fundusze z UE aplikowała ponad jedna czwarta organizacji, ponad połowa z sukcesem. Na skalę lokalną było to 15% organizacji, 8% z sukcesem. W niektórych przypadkach organizacje pozarządowe stają się inicjatorami współpracy z władzami miasta.

Współpraca organizacji pozarządowych z Gminą Miejską Kraków przybiera najczęściej formę uzyskania dotacji w trybie konkursu ofert, który jest uregulowany na mocy ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz formę wymiany informacji. Rzadziej organizacje pozarządowe biorą udział w konsultacjach społecznych, uzyskują tzw. „małe granty” (w trybie art. 19a ustawy) i realizują projekty partnerskie z Gminą. Słabo realizowaną formą współpracy jest pozyskiwanie zamówień w trybie prawa zamówień publicznych. Do innych form współpracy należą: objęcie przez władze miasta patronatem imprezy organizowanej przez NGO, wsparcie rzeczowe dla NGO, udostępnianie organizacjom pozarządowym lokali, promocja miasta w ramach inicjatyw podejmowanych przez NGO.

Ważnym problemem współpracy organizacji pozarządowych i władz miasta, który jest identyfikowany przez obie strony, jest mały udział NGOs w procesie konsultacji społecznych oraz słaba wiedza na temat partycypacyjnego wymiaru konsultacji zarówno po stronie organizacji pozarządowych, jak i samorządu. Istotną barierą rozwoju współpracy jest niski poziom federalizacji NGOs. Pomimo wzrostu współpracy w ramach trzeciego sektora w ostatnich latach, nadal dominują sporadyczne kontakty między jego podmiotami. Jedynie 18% organizacji pozarządowych utrzymuje częste i regularne kontakty z innymi organizacjami. Dotyczy to zarówno poziomu ogólnopolskiego, regionalnego, jak i lokalnego – jest to też problem organizacji krakowskich. Budowanie partnerskich relacji NGOs z Gminą Miejską Kraków ogranicza brak komunikacji i porozumienia między organizacjami pozarządowymi w sytuacji wyboru reprezentantów do ciał konsultacyjnych, czy też wypracowania wspólnego stanowiska w różnych kwestiach.

KOMUNIKACJA, DZIAŁANIA INFORMACYJNE I PROMOCYJNE W OBSZARZE WSPÓŁPRACY NGO I GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW

Urząd Miasta Krakowa podejmuje działania w obszarze dostarczania informacji i komunikacji z organizacjami pozarządowymi. Miasto wydaje bezpłatne periodyki informacyjno-promocyjne oraz utrzymuje strony internetowe, których celem jest usprawnienie wymiany informacji pomiędzy NGOs i GMK. Najbardziej rozpoznawalnym medium elektronicznym skierowanym do krakowskich organizacji pozarządowych jest portal

www.ngo.krakow.pl. Zna go 46% organizacji pozarządowych. Działania informacyjne i edukacyjne podejmowane są również przez organizacje pozarządowe zaangażowane w aktywizację współpracy NGOs i GMK.

Wyniki badań wskazują jednak na niski poziom wiedzy przedstawicieli krakowskich organizacji pozarządowych na temat zasad współpracy między NGOs i GMK, procedur konsultacyjnych i przeznaczonych dla nich internetowych kanałów wymiany informacji z Miastem. Jedynie 9% przedstawicieli badanych organizacji pozarządowych zadeklarowało dobrą znajomość treści Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2012-2014, który został wypracowany w procesie konsultacji. Świadomych istnienia Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego było 40% przedstawicieli wylosowanych do badań NGOs, a o istnieniu Komisji Dialogu Obywatelskiego wiedziało jedynie 26% respondentów. Słaba rozpoznawalność instytucji dialogu obywatelskiego i niski poziom wiedzy na ich temat były wskazywane jako główna przyczyna stosunkowo małego udziału środowiska pozarządowego w tworzeniu i działalności tego rodzaju ciał (48 organizacji na ponad 2700 istniejących w 2012 roku NGOs włączyło się w proces tworzenia KDO). Znacząca większość przedstawicieli krakowskich organizacji pozarządowych nie umie wskazać zasad i zakresu działalności tych instytucji. Większość z nich nie korzysta z mailingu i newslettera służących do bezpośredniej komunikacji z GMK i nie pozyskuje informacji z internetowych kanałów przeznaczonych dla organizacji pozarządowych. Skuteczność wymiany informacji pomiędzy Gminą Miejską Kraków i organizacjami pozarządowymi jest zatem stosunkowo niska. Funkcjonuje mechanizm dystrybucji informacji „do” oraz ewentualne żądanie „od”, ale brakuje mechanizmów wymiany informacji o realizowanych działaniach, zbierania opinii o potrzebach i problemach, sposobach ich zaspakajania oraz rozwiązywania, działań, które torują drogę bezpośrednim i pośrednim formom uczestnictwa mieszkańców w publicznym tematyzowaniu problemów i szukaniu rozwiązań.

Preambuła

Dążąc do budowy aktywności mieszkańców Krakowa oraz do rozwijania społeczeństwa obywatelskiego dzięki prężnie działającemu krakowskiemu sektorowi pozarządowemu, jak również kierując się konstytucyjną zasadą pomocniczości, ustanawia się Wieloletni Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z Organizacjami Pozarządowym na lata 2015-2018.

Akt ten stanowi fundament dla budowy systemu współpracy administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi – skupiającymi mieszkańców Krakowa i działającymi dla ich dobra. Reguluje on długofalowe kierunki współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi, w tym przede wszystkim rozwiązania systemowe w obszarze finansowych i pozafinansowych form współpracy. Jego celem jest zaangażowanie mieszkańców Krakowa na rzecz zrównoważonego rozwoju Miasta, poprzez aktywizację wspólnot lokalnych, organizacji formalnych i nieformalnych wokół realizacji zadań Gminy w oparciu o wspólną wartość, jaką jest dobro wszystkich mieszkańców Krakowa.

W tym akcie, mając na uwadze dążenie do jak najlepszej współpracy pomiędzy Gminą a organizacjami pozarządowymi, przyjmuje się Standardy realizacji usług publicznych w Gminie Miejskiej Kraków. Standardy uwzględniają postulaty Gminy, organizacji pozarządowych i odbiorców końcowych usług publicznych. Standardy mają charakter modelowy, co oznacza, że wskazują stan optymalny, przyszłościowy, do którego obie strony będą dążyć.

Program został opracowany w sposób partycypacyjny, w oparciu o zasady partnerstwa i dialogu obywatelskiego, przy udziale przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Rozdział I. Postanowienia ogólne

1. Ilekroć w niniejszym „Wieloletnim Programie współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2015-2018”, zwanym dalej *Programem*, jest mowa o:
  - 1) *Prezydencie* – należy przez to rozumieć Prezydenta Miasta Krakowa;
  - 2) *Radzie Miasta* – należy przez to rozumieć Radę Miasta Krakowa;
  - 3) *Gminie* – należy przez to rozumieć Gminę Miejską Kraków;
  - 4) *Urzędzie* – należy przez to rozumieć Urząd Miasta Krakowa;
  - 5) *MJO* – należy przez to rozumieć miejską jednostkę organizacyjną;
  - 6) *ustawie* – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. 2014 poz. 1118 z późn. zmianami)
  - 7) *organizacjach pozarządowych* – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy;
  - 8) *konkursie* – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art.11 ust. 2 ustawy;
  - 9) *projekcie* – należy przez to rozumieć przedsięwzięcie realizowane w ramach otrzymanych środków finansowych będących przedmiotem umowy o wsparcie lub powierzenie zadania, bądź umowy partnerskiej;
  - 10) *komórcie realizującej* – należy przez to rozumieć wydział/biuro Urzędu lub MJO realizujące zadania własne i zleczone Gminy we współpracy z organizacjami pozarządowymi;

- 11) *komórcze koordynujące* – należy przez to rozumieć wydział/biuro Urzędu lub MJO, do którego zakresu działania należy koordynacja współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi;
- 12) *rozporządzeniu* – należy przez to rozumieć obowiązujące rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania.

Rozdział II. Zasady współpracy

1. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach:
  - 1) subsydiarności – rozumianej jako naturalne prawo społeczności lokalnej do samodecydowania oraz samodzielnej realizacji zadań uznanych przez nią za istotne, regulującej podział ról i obowiązków między sektorem administracji samorządowej a sektorem organizacji pozarządowych, skupiającym aktywnych mieszkańców/-nki Krakowa zdolnych do realizacji części zadań publicznych, którego podstawą jest zwiększanie zaangażowania obywateli w realizację przedmiotowych zadań;
  - 2) suwerenności stron – rozumianej jako niezbywalne prawo mieszkańców/-nek do niezależności względem władzy publicznej przejawiającej się samodzielnym i nieskrępowanym prawem określania problemów stojących przed społecznością lokalną oraz poszukiwaniem optymalnych dla tej społeczności możliwości ich rozwiązania;
  - 3) partnerstwa stron – rozumianego jako fundament współpracy równych i niezależnych podmiotów w zakresie definiowania problemów społeczności lokalnej oraz poszukiwania najlepszych modeli ich rozwiązania;
  - 4) efektywności – rozumianej jako dążenie obu sektorów: pozarządowego i administracji samorządowej do maksymalizacji korzyści mieszkańców/-nek z realizowanych wspólnie zadań publicznych;
  - 5) uczciwej konkurencji – rozumianej jako stosowanie we współpracy jednakowych i transparentnych zasad obejmujących w równym stopniu wszelkie podmioty współpracy;
  - 6) jawności – rozumianej jako nieustanne dążenie do zwiększenia przejrzystości wszelkich działań realizowanych wspólnie przez Gminę i organizacje pozarządowe. Strony współpracy zobowiązane są do informowania się o wszelkich działaniach w jej zakresie oraz udostępniania wiedzy na temat środków i działań na rzecz realizacji zadań publicznych skierowanych do mieszkańców/-nek Krakowa;
  - 7) współodpowiedzialności – rozumianej jako wspólne dążenie do polepszania życia mieszkańców/-nek Krakowa poprzez odpowiedzialność względem partnerów za działania podejmowane przez sektor pozarządowy i administrację samorządową. Wszelkie podejmowane wspólnie działania wiążą się tym samym z ponoszeniem przez partnerów współpracy odpowiedzialności względem mieszkańców/-nek.
2. Kultura współpracy pomiędzy Gminą a organizacjami pozarządowymi opiera się na wyżej wymienionych zasadach i dąży do wdrażania standardów stanowiących załącznik do Programu.

Rozdział III. Zakres przedmiotowy współpracy

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi dotyczy zadań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy, w szczególności w zakresie zadań własnych samorządu, realizowanych odpowiednio do ustawowego i terytorialnego zakresu działania Gminy.

Rozdział IV. Cele Programu

1. Celem głównym Programu jest zwiększenie udziału i zaangażowania organizacji pozarządowych w rozwój Krakowa i poprawę jakości życia jego mieszkańców/-nek.
2. Celami szczegółowymi Programu są:
  - 1) Rozwój dialogu społecznego pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Gminą.

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania:

- a. Rozwijanie udziału organizacji pozarządowych we wspólnym tworzeniu diagnoz, wymianie informacji pomiędzy sektorem pozarządowym a Gminą na temat potrzeb i problemów społecznych, w rozwiązanie których mogą zaangażować się organizacje pozarządowe;
  - b. Aktywizowanie do udziału w konsultacjach społecznych i poprawa jakości tych konsultacji;
  - c. Wspieranie tworzenia, funkcjonowania i zwiększanie rozpoznawalności instytucji dialogu obywatelskiego i współpracy, w szczególności Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Komisji Dialogu Obywatelskiego i Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych.
- 2) Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych i poprawa efektywności realizacji zadań publicznych.

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania:

- a. Zwiększanie liczby zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe;
  - b. Poprawa efektywności funkcjonowania systemu zlecania zadań publicznych;
  - c. Zwiększanie udziału organizacji pozarządowych w ocenie ofert dotyczących realizacji zadań publicznych;
  - d. Podnoszenie poziomu poprawności składanych ofert i jakości realizacji zadań;
  - e. Upowszechnianie wiedzy i wzrost zaangażowania organizacji w realizację zadań publicznych według innych trybów niż otwarty konkurs ofert;
  - f. Wspieranie realizacji projektów partnerskich.
- 3) Rozwój sektora pozarządowego w Krakowie oraz poprawa jakości i innowacyjności działania.

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania:

- a. Rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego służącego rozwojowi poszczególnych organizacji pozarządowych;
- b. Rozwój systemu wsparcia inicjatyw/projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Rozdział V. Zadania priorytetowe wraz z harmonogramem ich realizacji

1. Zadania priorytetowe w zakresie współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi do realizacji w okresie obowiązywania Programu wraz z harmonogramem ich realizacji oraz osiągniętymi na ich podstawie produktami, określa tabela nr 1.

Tabela nr 1. Zadania priorytetowe wraz z harmonogramem ich realizacji

2. Cel szczegółowy: Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych i poprawa efektywności realizacji zadań publicznych.				
Działania:	Zadanie priorytetowe:	Cel główny Programu:	Zrealizowane do:	Produkty zadań:
a. Zwiększanie liczby zadań publicznych realizowanych	Upublicznienie informacji o planowanych zadaniach do realizacji przez Gminę, które mogłyby być zlecane NGO.	Zwiększenie jakości życia jego mieszkańców/-nek	Zadanie ciągłe 2015-2018	Co najmniej jedno nowe zadanie zlecane NGO w drodze konkursu ofert rocznie.
1. Cel szczegółowy: Rozwój dialogu społecznego pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Gminą				
Działania:	Zadania priorytetowe:	Cel główny Programu:	Zrealizowane do:	Produkty zadań:
b. Poprawa efektywności	Opracowanie we współpracy z organizacjami pozarządowymi	Poprawa efektywności	Zadanie ciągłe 2015-2018	Zadania realizowane na rzecz osób starszych w
a. Rozwijanie wdrażania i tworzenia diagnoz, wymianie informacji pomiędzy sektorem pozarządowym a Gminą na temat potrzeb i problemów społecznych, w rozwiązywanie których mogą zaangażować się	Opracowanie we współpracy z organizacjami pozarządowymi w tym celu: 1. Bazy danych o dotychczasowych konkursach konkurs.gov.pl, 2. Opublicznienie dyspozycji organizacji pozarządowych do konkursów opublikowanych na wolnych licencjach oraz ich 3. Pomocna akcja dla organizacji realizujących usługi/zadania publiczne 4. Wygenerowanie informacji nt. zapotrzebowania na badania, analizy, statystyki oraz nt. sposobów ich realizacji.	Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych	Do 31 XII 2015 Do 31 XII 2017 Zadanie ciągłe 2015-2018 Zadanie ciągłe 2015-2018	Opracowany i wdrożony do realizacji wzorcowy dokument bazujący o portale projektów składających się z formularzy i formularzy konkursowych. Dokument określający wytyczne. Wprowadzenie od 2018 roku obowiązku stosowania zasad. Dokument potwierdzający liczbę organizacji
c. Zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w ocenie ofert dotyczących realizacji zadań publicznych.	Projektowanie i realizacja konkursów i innych działań w tym celu: 1. Wygenerowanie informacji nt. zapotrzebowania na badania, analizy, statystyki oraz nt. sposobów ich realizacji. 2. Realizacja we współpracy z uczelniami krakowskimi	Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych	Zadanie ciągłe 2015-2018	Wykaz danych o realizacji zadań w bazach danych, stosowaniu standardów GOSG stanu na koniec roku 2015-2017 i 2018. Projekt rocznie.
d. Aktywizowanie i podnoszenie poziomu wiedzy i funkcjonowania organizacji w realizacji zadań publicznych wg innych trybów niż otwarty konkurs	Projektowanie i realizacja konkursów i innych działań w tym celu: 1. Wygenerowanie informacji nt. zapotrzebowania na badania, analizy, statystyki oraz nt. sposobów ich realizacji. 2. Realizacja we współpracy z uczelniami krakowskimi	Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych	Zadanie ciągłe 2015-2018	Co najmniej jedno szkolenie rocznie.
e. Wspieranie realizacji projektów partnerskich	Projektowanie i realizacja konkursów i innych działań w tym celu: 1. Wygenerowanie informacji nt. zapotrzebowania na badania, analizy, statystyki oraz nt. sposobów ich realizacji. 2. Realizacja we współpracy z uczelniami krakowskimi	Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych	Zadanie ciągłe 2015-2018	Co najmniej jedno szkolenie rocznie.
f. Współpraca w szczególności KRDPP, KDO i MOWIS.	Projektowanie i realizacja konkursów i innych działań w tym celu: 1. Wygenerowanie informacji nt. zapotrzebowania na badania, analizy, statystyki oraz nt. sposobów ich realizacji. 2. Realizacja we współpracy z uczelniami krakowskimi	Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych	Zadanie ciągłe 2015-2018	Co najmniej jedno szkolenie rocznie.

	Wypracowanie zasad realizacji i finansowania projektów partnerskich.	Do 31 XII 2015	Zasady finansowania i realizacji projektów partnerskich.
	Monitorowanie realizacji projektów partnerskich	Zadanie ciągle 2015-2018	Dokumenty potwierdzające realizację projektów partnerskich w danym roku.
3. Cel szczegółowy: Rozwój sektora pozarządowego w Krakowie oraz poprawa jakości i innowacyjności działania.			
Działania:	Zadanie priorytetowe:	Zrealizowane do:	Produkty zadań:
a. Rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego służącego rozwojowi poszczególnych organizacji pozarządowych.	Uruchomienie centrum aktywności obywatelskiej.	Do 31 XII 2015	Centrum aktywności obywatelskiej.
	Utrzymywanie centrum aktywności obywatelskiej.	Zadanie ciągle 2015-2018	Działające centrum aktywności obywatelskiej.
	Upowszechnianie informacji nt. możliwości pozyskiwania lokali gminnych na działalność organizacji pozarządowych.	Zadanie ciągle 2015-2018	Przesłana do organizacji pozarządowych co najmniej raz na kwartał informacja o lokalach gminnych przeznaczanych pod wynajem.
	Modyfikacja zasad, których określanie należy do kompetencji Gminy, związanych z najmem miejskich lokali użytkowych.	Do 31 XII 2018	Dokument z opracowaną regulacją.
	Cykliczna realizacja wspólnych przedsięwzięć służących promocji i integracji sektora pozarządowego.	Zadanie ciągle 2015-2018	Święto Organizacji Pozarządowych organizowane corocznie.
b. Rozwój systemu wsparcia inicjatyw/projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe.	Upowszechnianie korzystania z miejskich mediów (elektronicznych i drukowanych) przez organizacje pozarządowe na potrzeby przekazywania mieszkańcom informacji o zadaniach publicznych realizowanych przez te organizacje.	Zadanie ciągle 2015-2018	Komunikaty/informacje o możliwościach korzystania z miejskich mediów (elektronicznych i drukowanych).

Rozdział VI. Formy współpracy

1. Współpraca pomiędzy Gminą a organizacjami pozarządowymi będzie odbywać się w formach finansowych i pozafinansowych.
2. Finansowe formy współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi to w szczególności:
  - 1) zlecenie realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert na zasadach zawartych w ustawie, w oparciu o regulamin przeprowadzania otwartych konkursów ofert i regulamin komisji konkursowych;
  - 2) zlecenie realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami określonymi w art. 19a ustawy;
  - 3) zlecenie realizacji zadania publicznego na wniosek organizacji, zgodnie z art. 12 ustawy;
  - 4) realizacja projektów partnerskich na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2014 poz. 1649 tekst jednolity) oraz na zasadach określonych w Rozdziale VII Programu.
3. Pozafinansowe formy współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi to w szczególności:
  - 1) informowanie o planowanych kierunkach działalności i realizowanych zadaniach;
  - 2) prowadzenie konsultacji aktów prawa miejscowego dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych oraz rocznych i wieloletnich programów współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi;
  - 3) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli samorządu;
  - 4) nawiązywanie partnerstw z organizacjami pozarządowymi celem realizacji zadań na rzecz mieszkańców/-nek Krakowa oraz wspólnej realizacji projektów w ramach programów operacyjnych, zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale VII Programu;
  - 5) działanie Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego jako organu konsultacyjnego, opiniotwórczego, doradczego i inicjatywnego, którego tryb funkcjonowania i zasady powoływania określa uchwała Rady Miasta;
  - 6) działanie Komisji Dialogu Obywatelskiego, których regulamin powoływania oraz zasady funkcjonowania określa zarządzenie Prezydenta Miasta Krakowa;
  - 7) udzielanie organizacjom pozarządowym wsparcia organizacyjnego, merytorycznego i szkoleniowo-doradczego przez referat Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych (MOWIS);
  - 8) prowadzenie miejskiego portalu internetowego dla organizacji pozarządowych www.ngo.krakow.pl oraz portali: www.zis.krakow.pl, www.sport.krakow.pl, www.krakow.pl/sport, www.krakow.pl/bezbarier, www.kkr.krakow.pl, <http://dlaseniora.krakow.pl/>, jako portali tematycznie związanych z realizacją zadań Gminy we współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze kultury fizycznej, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, działalności na rzecz rodziny i seniorów;
  - 9) prowadzenie elektronicznej bazy danych dotyczących szkół i placówek publicznych i niepublicznych prowadzonych na terenie Gminy przez organizacje pozarządowe w portalu internetowym www.portaledukacyjny.krakow.pl;
  - 10) udzielanie pomocy w nawiązywaniu współpracy regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej pomiędzy organizacjami pozarządowymi;
  - 11) obejmowanie patronatem Prezydenta i Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe;
  - 12) udzielanie rekomendacji organizacjom pozarządowym współpracującym z Gminą;
  - 13) promowanie dobrego wizerunku organizacji pozarządowych;

- 14) nadawanie tytułów: „Filantrop Krakowa” i „Przyjaciel Sportu”;
- 15) udostępnianie organizacjom pozarządowym w trybie przetargu po preferencyjnych stawkach lub w drodze bezprzetargowej lokali z zasobów Gminy oraz pomieszczeń Urzędu w celu odbywania spotkań i realizacji projektów służących mieszkańcom/-nikom, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 16) działanie Dzielnicowych Centrów Organizacji Pozarządowych, których zasady powoływania określa właściwe zarządzenie Prezydenta.

Rozdział VII. Zawieranie partnerstw

1. Gmina może zawierać umowy partnerskie z organizacjami pozarządowymi w celu wspólnej realizacji projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2014 poz. 1649 tekst jednolity) zgodnie z trybem wyboru partnera, o których mowa w art. 28a ust. 4.
2. W przypadku wystąpienia organizacji pozarządowej z inicjatywą zawiazania partnerstwa nie stosuje się trybu, o którym mowa w ust. 1.
3. Organizacja pozarządowa może wystąpić do właściwej ze względu na zakres merytoryczny projektu jednostki organizacyjnej Urzędu/MJO z wnioskiem o zawarcie partnerstwa.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3 zawiera w szczególności:
  - 1) opis projektu przewidzianego do realizacji w formie partnerstwa;
  - 2) informację w zakresie zobowiązań Gminy wynikających z proponowanego partnerstwa, w tym w szczególności zobowiązań finansowych.
5. Komórka realizująca rozpatruje wniosek biorąc pod uwagę:
  - 1) zgodność projektu przewidzianego do realizacji w formie partnerstwa z zakresem merytorycznym pracy komórki realizującej oraz zadaniami i strategiami rozwoju Gminy;
  - 2) w przypadku występowania zobowiązań finansowych, środki dostępne na ich pokrycie.
6. W terminie nie dłuższym niż 30 dni komórka realizująca informuje wnioskodawcę i komórkę koordynującą o podjętym rozstrzygnięciu.

Rozdział VIII. Wsparcie promocyjne dla przedsięwzięć

1. Organizacja pozarządowa może wystąpić do Prezydenta oraz Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa z wnioskiem o udzielenie wsparcia (patronat honorowy, członkostwo w komitecie honorowym) dla realizowanych przez nią przedsięwzięć i wydarzeń.
2. Organizacja pozarządowa może wystąpić do komórki koordynującej z wnioskiem o wsparcie medialne realizowanego przez nią przedsięwzięcia.
3. Wsparcie o którym mowa w ust. 2 odbywa się poprzez:
  - 1) umieszczenie informacji na temat przedsięwzięcia w portalu dla organizacji pozarządowych www.ngo.krakow.pl;
  - 2) umieszczenie – w ramach możliwości – informacji na temat przedsięwzięcia w Dwutygodniku Miejskim KRAKÓW.PL.

Rozdział IX. Korzystanie z zasobu lokalowego Gminy Miejskiej Kraków

1. Organizacje pozarządowe działające na terenie Krakowa mogą korzystać z sal szkoleniowych i pomieszczeń przeznaczonych na prowadzenie biur projektów w siedzibie referatu Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych.
2. Sale, o których mowa w ust. 1 udostępniane są nieodpłatnie na działalność niekomercyjną, nieodpłatną i statutową prowadzoną na rzecz mieszkańców Krakowa

- zgodnie z regulaminem dostępnym w siedzibie referatu Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych oraz w portalu www.ngo.krakow.pl.
3. Lokal użytkowy pozostający w zasobach Gminy może być wynajęty w trybie bezprzetargowym na działalność non profit organizacji pozarządowej, np. działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, wychowawczą, sportową lub szczególnie pożyteczną dla Gminy i służącą promocji Gminy. Szczegółowe zasady wynajmu gminnych lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym zostały określone w zarządzeniu Prezydenta.
  4. Rady Dzielnic Miasta Krakowa mogą tworzyć, w oparciu o gospodarowany zasób lokalowy oraz w ramach środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie dzielnic, Dzielnicowe Centra Organizacji Pozarządowych, których zasady tworzenia i funkcjonowania określa zarządzenie Prezydenta.

Rozdział X. Zlecenie realizacji zadania publicznego w trybie konkursowym

1. Realizacja zadania publicznego odbywa się w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w art.11 ust. 2 ustawy.
2. Zasady powoływania oraz regulamin pracy komisji konkursowych określa Roczny Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na dany rok.
3. Regulamin przeprowadzania przez Gminę otwartych konkursów ofert na realizację przez organizacje pozarządowe zadań publicznych określa Roczny Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na dany rok.

Rozdział XI. Zlecenie realizacji zadania publicznego w trybie pozakonkursowym

1. Zlecenie realizacji zadania publicznego w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy może dotyczyć wyłącznie ofert, które nie zostały wcześniej złożone w ramach konkursu.
2. Organizacja pozarządowa może wystąpić z wnioskiem w formie oferty, zgodnej ze wzorem określonym w rozporządzeniu, w trybie art. 19a do właściwej, ze względu na realizowane zadanie publiczne, komórki organizacyjnej Urzędu/MJO.
3. Wysokość wnioskowanej kwoty nie może przekraczać 10 000 zł, a okres realizacji zadania nie może być dłuższy niż 90 dni. Łączna kwota środków finansowych przekazanych organizacji pozarządowej w trybie art. 19 a w danym roku kalendarzowym nie może przekroczyć kwoty 20 000 zł.
4. Prezydent może zamieścić informację dotyczącą możliwości składania wniosków na realizację zadania publicznego w trybie pozakonkursowym.
5. Informację o której mowa w ust. 4 zamieszcza się:
  - 1) w Biuletynie Informacji Publicznej;
  - 2) na tablicy ogłoszeń Urzędu lub realizującej zadanie miejskiej jednostki organizacyjnej;
  - 3) w portalu dla organizacji pozarządowych www.ngo.krakow.pl.
6. Prezydent, uznając celowość realizacji zadania publicznego określonego w złożonej ofercie, w terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych od dnia wpłynięcia oferty zamieszcza ofertę na okres 7 dni:
  - 1) w Biuletynie Informacji Publicznej,
  - 2) na tablicy ogłoszeń Urzędu lub realizującej zadanie miejskiej jednostki organizacyjnej,
  - 3) w portalu dla organizacji pozarządowych www.ngo.krakow.pl.
7. Każdy w terminie 7 dni od dnia zamieszczenia oferty, w sposób o którym mówi ust. 6, może zgłosić uwagi dotyczące oferty.

8. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 7 oraz po rozpatrzeniu uwag, komórka realizująca przystępuje niezwłocznie do podpisania umowy o wsparcie lub powierzenie realizacji zadania publicznego.
9. Do umowy, o której mowa w ust. 8 stosuje się odpowiednio zapisy art. 16-19 ustawy.

Rozdział XII. Zlecenie realizacji zadania publicznego na wniosek organizacji

1. Prezydent może zlecić realizację zadania publicznego na wniosek organizacji pozarządowej zgodnie z art. 12 ustawy.
2. Zlecenie, o którym mowa w ust. 1 odbywa się na zasadach otwartego konkursu ofert.
3. Organizacja pozarządowa może z własnej inicjatywy wystąpić z wnioskiem o realizację zadania publicznego, również takiego, które realizowane jest dotychczas w inny sposób przez Gminę.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3 zawiera w szczególności:
  - 1) opis zadania publicznego przeznaczonego do realizacji;
  - 2) szacunkową kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 komórka realizująca występuje niezwłocznie o opinię do:
  - 1) Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w zakresie korzyści wynikających z realizacji zadania publicznego przez organizacje pozarządowe;
  - 2) właściwych Komisji Dialogu Obywatelskiego, w zakresie korzyści wynikających z realizacji zadania publicznego przez organizacje pozarządowe.
6. W terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia wpłynięcia wniosku, komórka realizująca rozpatruje celowość realizacji zadania publicznego przez organizacje pozarządowe, w oparciu o opinie, o których mowa w ust. 5 oraz biorąc pod uwagę:
  - 1) zapewnienie wysokiej jakości wykonania wnioskowanego zadania publicznego;
  - 2) środki dostępne na realizację wnioskowanego zadania publicznego.
7. Prezydent informuje o podjętym rozstrzygnięciu wnioskującego, a w przypadku stwierdzenia celowości realizacji zadania publicznego, informuje również o trybie zlecenia zadania publicznego, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy oraz o terminie ogłoszenia otwartego konkursu ofert.

Rozdział XIII. Roczny program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi

1. Corocznie, w trybie określonym ustawą, Rada Miasta uchwała program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi na rok kolejny.
2. Roczny program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi precyzuje cele i zakres współpracy, priorytetowe zadania publiczne oraz wysokość środków przeznaczanych na ich realizację na dany rok budżetowy.

Rozdział XIV. Tryb tworzenia i konsultacji wieloletniego i rocznego programu współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi

1. Projekty wieloletniego i rocznych programów współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi przygotowywane są we współpracy z organizacjami pozarządowymi i przedkładane Krakowskiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego do zaopiniowania.
2. Projekty wieloletniego i rocznych programów współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi podlegają konsultacji z organizacjami pozarządowymi zgodnie z uchwałą Rady Miasta Krakowa w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Rozdział XV. Nakłady finansowe i źródła finansowania Programu

1. Nakłady finansowe na realizację zadań priorytetowych, zostaną określone w Rocznym programie współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na dany rok.
2. Źródła finansowania Programu corocznie określa budżet Miasta Krakowa.

Rozdział XVI. Sposób realizacji Programu

1. Program koordynuje komórka merytoryczna w Urzędzie, do której zakresu działania należy koordynacja współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi.
2. Program jest realizowany przy udziale Pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Społecznej oraz we współpracy z merytorycznymi komórkami organizacyjnymi Urzędu, MJO, Radą Miasta i Dzielnicami Miasta Krakowa.

Rozdział XVII. Ewaluacja i monitoring Programu

1. Realizacja Programu zostanie poddana ewaluacji podsumowującej, obejmującej okres implementacji Programu, tj. lata 2015 – 2018.
2. Prezydent przedstawia Radzie sprawozdanie z realizacji Programu, przygotowane przez komórkę koordynującą, w terminie do dnia 30 kwietnia następnego roku.
3. Program będzie poddany ewaluacji m.in. na podstawie wskaźników przedstawionych w tabeli nr 2 oraz na podstawie obowiązujących w Urzędzie Miasta Krakowa procedur i wskaźników monitorowania jakości usług publicznych.

Symbol wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Sposób obliczania	Wartość docelowa
Wz1	Poziom realizacji zadań objętych Programem	Liczba zadań zrealizowanych/ liczba zadań zaplanowanych	100%
Wz2	Poziom satysfakcji NGOs ze współpracy z GMK	Np. liczba NGOs pozytywnie oceniających współpracę z GMK w zakresie współpracy przy realizacji zadań zleczanych w konkursach lub art. 19a	90%
Wz3 – Monitoring procesu GR5	Efektywność wykorzystania środków finansowych na realizację zadań publicznych przez NGOs	Rozliczona kwota dotacji udzielonej NGOs na realizację zadań publicznych przez NGOs /zaplanowana w budżecie GMK kwota dotacji na realizację zadań publicznych przez NGOs	100%
Wz4 – Monitoring procesu GR5	Profesjonalizm przygotowania ofert do otwartego konkursu ofert/art. 19a	Liczba ofert spełniających wymogi formalne/liczba złożonych ofert ogółem	100%
Wz5 – Monitoring procesu GR5	Efektywność kontroli	Liczba wykonanych przez UMK kontroli realizacji zadań publicznych/liczba zaplanowanych przez UMK kontroli realizacji zadań publicznych	100%
Wz6 – Monitoring procesu GR5	Jakość wykorzystania dotacji	Liczba sprawozdań z realizacji zadań publicznych złożonych przez NGOs i niewymagających korekty/liczba sprawozdań złożonych przez NGOs ogółem	100%
Wz7	Powszechność trybu zlecenia zadań publicznych	Liczba NGOs przystępujących do konkursów/trybu 19a/ liczba NGOs zarejestrowanych na terenie GMK	10%

Załącznik do Programu **STANDARDY REALIZACJI USŁUG PUBLICZNYCH PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W GMINIE MIEJSKIEJ KRAKÓW**

Wykaz skrótów

GMK	Gmina Miejska Kraków
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
MOWIS	Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych w Krakowie

Słowniczek

Interesariusze	Osoby, organizacje, instytucje pośrednio lub bezpośrednio zainteresowane działaniami organizacji pozarządowej.
Personel	Członkowie organizacji pozarządowej, pracownicy, wolontariusze, osoby zatrudnione i współpracujące, zaangażowane w realizację zadania publicznego.
Zlecenie zadania publicznego	Powierzenie / wspieranie realizacji zadań publicznych na podstawie Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Uwagi wstępne

1. Zawarte w niniejszym dokumencie standardy współpracy organizacji pozarządowych z GMK mają na celu ujednoczenie oceny jakości usług i kryteriów wyboru ofert w ramach współpracy finansowej i niefinansowej.
2. Standardy uwzględniają postulaty GMK, organizacji pozarządowych i odbiorców końcowych usług.
3. Standardy zawierają zasady, wskazówki, kryteria, których przestrzeganie powinno przyczynić się do zapewnienia odpowiedniej jakości świadczenia usług w GMK.
4. Standardy konstytuują wspólną płaszczyznę współpracy organizacji pozarządowych i GMK oraz mają charakter modelowy, co oznacza, że wskazują stan optymalny, przyszłościowy, do którego obie strony powinny dążyć.
5. Standardy pozwalają lepiej zrozumieć oczekiwania obydwu stron i powinny zachęcać do poszukiwania i podejmowania innych form współpracy finansowej i pozafinansowej.
6. Standardy funkcjonują na dwóch poziomach. Standardy ogólne są wymagane dla wszystkich konkursów ofert. Standardy specjalistyczne znajdują zastosowanie w działaniach Wydziału Spraw Społecznych MOWIS.
7. Standardy mogą być w przyszłości modyfikowane lub uszczegóławiane.

STANDARDY WSPÓŁPRACY FINANSOWEJ

Ogólne standardy w zakresie przygotowania i realizacji otwartych konkursów ofert

1. Istnieje wspólnie opracowana procedura aktualizacji standardów realizacji zadań publicznych w samorządzie.
2. Zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym bazuje na standardach współpracy GMK i organizacji pozarządowych, przedstawiających zasady i wartości współpracy oraz promowane jest ich przestrzeganie przez partnerów.
3. Zadania publiczne zlecane organizacjom pozarządowym zapisane są w Wieloletnim i Rocznym Programie Współpracy.
4. W zależności od charakteru zadania publicznego dąży się do podpisywania wieloletnich umów na powierzenie ich realizacji organizacjom pozarządowym.

5. Zlecone zadania poddane są monitoringowi i kontroli, a wyniki kontroli są publikowane corocznie.
6. Dobre praktyki w zakresie realizacji zadań publicznych są publikowane i rozpowszechniane.
7. Istnieją zasady udzielania pożyczek, gwarancji i poręczeń udzielanych organizacjom pozarządowym przez GMK na realizację zadań pożytku publicznego zgodnie ze znowelizowanym zapisem ustawy.
8. W pracach komisji konkursowej powinien uczestniczyć co najmniej jeden przedstawiciel organizacji pozarządowych.
9. Organizacja pozarządowa jest wpisana do bazy organizacji pozarządowych prowadzonej przez MOWIS i na bieżąco aktualizuje swoje dane.
10. Harmonogram konkursów ofert uwzględnia potrzeby i oczekiwania organizacji pozarządowych i GMK.
11. W GMK są wyznaczone i podane do publicznej wiadomości osoby do współpracy z organizacjami pozarządowymi.
12. Zasady organizacji konkursu są zapisane w sposób przystępny dla organizacji pozarządowych, ze szczegółowo i jednoznacznie określonymi wymogami formalnymi.
13. GMK wspomaga rozwój organizacji pozarządowych poprzez informowanie o różnych formach wspierania ich działalności.
14. GMK informuje organizacje pozarządowe o przewidywanych środkach przeznaczonych do kontraktowania na miesiąc przed zakończeniem roku poprzedzającego rok planowania.

Specjalistyczne standardy realizacji usług publicznych

1. Standardy formalno-organizacyjne

- 1.1. Istnieje wewnętrzna struktura zarządzania odpowiednia do wielkości organizacji pozarządowej, jej etosu, celów i funkcji.
- 1.2. Istnieje opis struktury organizacyjnej organizacji pozarządowej.
- 1.3. Istnieje opis uprawnień i obowiązków poszczególnych pracowników.
- 1.4. Istnieje dokument jasno określający zadania organizacji pozarządowej, cele, a także zasady, którymi powinni się kierować pracownicy.
- 1.5. Kierujący organizacją pozarządową posiada odpowiednie kompetencje i doświadczenie.

2. Standardy organizacji usługi

- 2.1. Organizacja pozarządowa jest zarządzana i kierowana w sposób, który wspiera tworzenie i ciągle ulepszanie usług zorientowanych na dobro klienta.
- 2.2. Organizacja pozarządowa skutecznie poszukuje różnych źródeł finansowania realizacji zadań.
- 2.3. Organizacja pozarządowa prowadzi dokumentację realizowanych usług (np. plany, listy obecności, ankiety ewaluacyjne) i na jej podstawie planuje przyszłe działania.
- 2.4. GMK informowana jest na piśmie o dokonanych zmianach rejestrowych przez usługobiorcę.
- 2.5. Organizacja pozarządowa posiada mechanizmy niezbędne do przeprowadzania okresowych kontroli merytorycznych i finansowych.
- 2.6. W organizacji pozarządowej jest oddelegowana osoba odpowiedzialna za gromadzenie niezbędnych danych do kontroli merytorycznej.
- 2.7. W organizacji pozarządowej jest oddelegowana osoba odpowiedzialna za gromadzenie niezbędnych danych do kontroli finansowej.
- 2.8. Organizacja pozarządowa ma założony plan roczny, którego wykonanie jest kontrolowane na bieżąco, przynajmniej raz na kwartał.
- 2.9. Organizacja pozarządowa ma wypracowane mechanizmy zbierania informacji na temat jakości świadczonych usług i ich doskonalenia.

- 2.10. Organizacja prowadzi ewidencję uczestników/odbiorców swoich działań zgodnie z wymaganiami Ustawy o ochronie danych osobowych. Wszelkie informacje na temat klientów traktowane są jako poufne i przechowywane zgodnie z wymogami prawnymi i dobrą praktyką.
  - 2.11. Istnieją spisane zasady gromadzenia i przechowywania danych osobowych klientów i są one przestrzegane przez wszystkich pracowników organizacji.
  - 2.12. Organizacja pozarządowa przeznaczająca co najmniej 20% deklarowanego wkładu własnego na koszty obsługi zadania publicznego, w tym koszty administracyjne po stronie organizacji.
  - 2.13. Koszty obsługi zadania publicznego, w tym koszty administracyjne po stronie organizacji pozarządowej nie przekraczają 15% wartości całej oferty.
  - 2.14. Organizacja pozarządowa dąży do maksymalizacji liczby Uczestników danej usługi przy zachowaniu odpowiedniej jakości.
  - 2.15. Organizacja pozarządowa utrzymuje efektywność kosztową usługi na założonym poziomie.
  - 2.16. Organizacja pozarządowa utrzymuje efektywność zatrudnieniową na określonym poziomie odbiorców.
- 3. Standardy dotyczące personelu**
- 3.1. Personel organizacji pozarządowej zatrudniany jest z uwagi na posiadaną wiedzę, kwalifikacje i kompetencje niezbędne do realizacji usług.
  - 3.2. Istnieją ogólne zasady postępowania etycznego obowiązujące cały personel i klientów.
- 4. Standardy obsługi klienta**
- 4.1. Personel organizacji pozarządowej traktuje wszystkich klientów równo.
  - 4.2. Istnieje w organizacji pozarządowej formalna procedura składania skarg przez klientów.
  - 4.3. Każdy klient posiada dostęp do: informacji o usługodawcy i zakresie świadczonych przez niego usług, informacji na temat celów i funkcji organizacji pozarządowej oraz kluczowych procedur i polityki organizacji pozarządowej, nazwiska osoby kierującej organizacją pozarządową, a także posiada możliwość skontaktowania się z tą osobą.
  - 4.4. Organizacja pozarządowa korzystająca ze środków publicznych prowadzi i aktualizuje na bieżąco BIP.
  - 4.5. Potrzeby klientów są rozpoznawane i zaspakajane.
- 5. Standardy zapewnienia dostępu do usługi**
- 5.1. Organizacja pozarządowa umożliwia dostęp do informacji na temat usług, których nie jest w stanie zapewnić, a które mogą być potrzebne klientom.
- 6. Standardy współpracy ze zleceniodawcą**
- 6.1. Rekomenduje się realizację zadań publicznych z innymi podmiotami prowadzącymi działalność na terenie GMK.
  - 6.2. Decyzja o zleceniu realizacji nowych zadań publicznych organizacjom pozarządowym jest podejmowana na podstawie oceny zasadności.
  - 6.3. Organizacja pozarządowa korzystając z mienia publicznego po zakończeniu usługi pozostawia je w stanie nie gorszym niż przed rozpoczęciem jej realizacji.

STANDARDY WSPÓŁPRACY NIEFINANSOWEJ

Ogólne standardy współpracy niefinansowej

1. Organizacje pozarządowe i GMK wzajemnie informują się o planowanych kierunkach działań.
2. Projekty aktów prawnych dotyczące prawa miejscowego są konsultowane z organizacjami pozarządowymi.
3. Przebieg konsultacji jest dokumentowany, a jego wyniki są upubliczniane.

4. Organizacja pozarządowa uczestniczy w opracowaniu strategii lokalnych i polityk publicznych m.in. poprzez przekazywanie uwag do opracowywanych dokumentów.
5. Istnieje katalog form współpracy i możliwości włączania organizacji pozarządowych we współpracę GMK np. z miastami partnerskimi.
6. Organizacja pozarządowa aktywnie uczestniczy w konsultacjach społecznych, w tym wieloletniego i rocznego programu współpracy.
7. Informacje o działaniach organizacji pozarządowych są umieszczane na stronach samorządu, w tym na ngo.krakow.pl.
8. Odbywają się spotkania pracowników organizacji pozarządowych i GMK w celu dzielenia się wiedzą i doświadczeniami. Materiały z tych spotkań są podawane do publicznej wiadomości.
9. Funkcjonują wspólne zespoły tematyczne/sterujące/koordynacyjne dla realizacji zadania publicznego uwzględniające równość udziału zainteresowanych stron, w tym kobiet i mężczyzn.
10. Istnieją zespoły opiniotwórczo-doradcze przy GMK z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych.
11. Istnieje procedura udzielania patronatów.
12. Ustalony jest sposób zawierania partnerstw pomiędzy GMK i organizacjami pozarządowymi.
13. Zasady korzystania z infrastruktury publicznej służącej celom edukacyjnym i rozwijaniu współpracy są określone i upublicznione.
14. Zaleca się wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie poziomu ich wiedzy.
15. Zaleca się przekazywanie informacji do MOWIS o realizowanych przez organizacje pozarządowe wydarzeniach promocyjnych i edukacyjnych.
16. Zaleca się informowanie interesariuszy danej organizacji pozarządowej o prowadzonych działaniach, co najmniej poprzez upublicznienie informacji na swojej stronie internetowej.

Szczegółowe standardy współpracy niefinansowej

1. Organizowane są spotkania informacyjne/szkoleniowe dotyczące zapewniania równych szans i płci w zakresie realizacji zadania publicznego.
2. Organizowane są spotkania informacyjne nt. rozliczania zadania publicznego w trakcie kontraktowania usługi.
3. Wyniki kontroli i monitorowania kontraktowanych usług społecznych są przez GMK i organizację pozarządową wspólnie analizowane.
4. Dane z monitorowania i kontroli usługi są wykorzystywane do doskonalenia realizacji usługi (*benchlearning*).